Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1251 — NGÀY THỨ HAI 25 SEPTEMBRE 1922 — NGÀY MÙNG 5 THÁNG TÁM ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT — NĂM THỨ 15

RECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 208
Adresse télégraphique:
LUCTINH—SAIGON

GIÁ BÁN

	BỔN-PHẬN	NGOẠI-QUỐC
Một năm.....	12$00	... 15$00
Sáu tháng.....	6.50	... 8.00
Ba tháng.....	3.50	... 4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 05$05

Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

閩新省六報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

DEPOT LÉGAL Cochinchine N°399

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 153-155-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Meyence & Cie 9, rue Trochet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi qua báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

HỘI TUYỂN-CỬ

CÁCH BỎ THĂM

NGÀY MỞ HỘI TUYỂN-CỬ
CÁCH BỎ THĂM
MỖI VỊ THỪA-SAI BỎ MẤY LÁ THĂM

Biết bao nhiêu người đã hỏi tôi chừng nào mở hội tuyển-cử ? Ngày bầu-cử ? Mỗi khi gặp người hỏi như vậy, tôi chẳng lấy lời mà đáp trả rõ ràng như thế thường, tôi lại muợn điều mà đáp, dặng không phụ trong nỗi cần của tôi có chỗ hiểu biết khác hơn mọi người, trừng hơn thọi người vậy. Kỳ trung không phải vậy. Xét cho kỹ thì thấy, tôi mà muợn lấy tiếng cười mà đáp trả lời người hỏi tôi, là tại tôi chưa hiểu biết chi về hội tuyển-cử tất cả. Tôi cũng có nghe nói như vậy rằng hội tuyển-cử sẽ mở kể từ ngày 21 Septembre, ngày bỏ thăm sẽ định nhằm bữa 15 Octobre, và tôi cũng có thấy như ai, thiên-hạ chạo rạo biết bao kẻ xiết ; nhứt là những tay sửa sang ứng cử hội nầy. Ôi, lui tới dập-dìu, chơn chạy đà không bến đất. Chạy dầu nầy, sang nơi nọ ; sai người tới lồng, cậy kẻ rảo làng ; luận-luận, bàn-bàn, lới chân tiếng ngọt. Có tới đâu mà chẳng nghe nói chuyện tuyển cử. Có đi tới chỗ nào mà không nghe nghị luận về phận người ra ứng cử. Chỗ năm người chỗ ba người, đụm năm dụm ba nói thôi là nói. Phải biết lúc nầy là lúc thừa-sai thả. Người thì lăng tai, kẻ thì lăng trí, bàn giải ít muốn nghe, hỏi ý không muốn nói. Cách làm nàng xem chẳng khác nào thứng tay chỉ nhà-máy, tai-phải nhà-máy, mà-chính nhà-máy, làm nàng với người bàn lùa trong con nhũng giá vậy. Còn nhà-in ở trong thành-phố Saigon, chẳng phải là ít, mà nhà-in nào nhà-in nấy lòng nấy lo in những lịch-trần, những lá-thăm, in thôi đà không ngớt. Nhiều cho đến đỗi, cả sức như nhà-in *Uniop* của ông *Nguyễn-oán-Cúc* kia, trong lúc nấy còn phải kiếm kẻo thêm thợ. Kêu thêm bao nhiêu cũng không đủ dùng, công việc làm cũng ồi, cho hay ấn-công làm hết ngày lẫn đêm, mà làm cũng không hay hết. Tùng phải nỗi những việc đem tới trễ.

Cách chớp-rớp đến thế, nhưng tôi cũng chưa hiểt ngày mở hội tuyển-cử là ngày nào, ngày bỏ thăm là ngày nào. Có kẻ lấy sự các nhà ứng cử nghị-viên Tây chức đã đăng báo lịch-trần mà chỉ quyết ngày tháng đã kể ra trên đó, song chẳng phải là tôi không muốn tin, nhưng bởi tôi không dám chắc, nên tôi cũng cứ lấy tiếng cười mà đáp ; không hề dám một lời bàn. Ấy cũng bởi ngày phe bảo-giới ra mắt quan quyền Tổng-thống Đông-pháp, bàn luận về chỉ dụ thiết thêm kỳ nghị-viên quản-hạt mãng hạng, Ngài có nói tuy cuỉ dụ tri hưởn vậy mà Ngài chẳng dụng hội tuyển-cử đề ra tới đầu năm ; mà Ngài lại tưởng cho ngày nào quan Tổng-thống tuiệt thọ đề bước về tới Nam-kỳ, thì ngày ấy là ngày tuyển-cử. Nhờ lời bàn của Ngài, nên tôi chưa dám chắc như lời thiên-hạ định hội tranh cử mở lối 21 Septembre, ngày tuyển-cử là ngày 15 Octobre nói đó. Tại sao ? — Tại vì cách vài bữa rày đây có điển-tín bên Pháp bàn qua bàn rằng quan Tổng-thống Maurice Long đã tính trở qua Đông-pháp và định là ngày 20 Octobre là ngày của Ngài xuống tàu tại bến Marseille. Lấy đấy mà xét, nếu quả hội tuyển-cử còn phải đợi Ngài trở qua tới đây rồi mới mở, thì chưa phải ngày 15 Octobre mở đặng, vì lối đó là lối Ngài chưa lìa khỏi bến Marseille. Vả lại đăng từ Marseille tới Saigon, lệ thường tàu chạy hai mươi bốn ngày dường. Nếu chuyến nầy có chạy mau hơn thì cũng hơn một hai ngày thôi, nghĩa là chạy hai mươi hai ngày mà đến. Vậy thì chuyến tàu ấy có sang qua tới đây mau lắm cũng là lối mười hai mươi ba tháng Novembre. Như phải đợi Ngài qua tới đây rồi mới mở hội tuyển-cử, thì tôi chẳng dám tưởng hội tuyển-cử nghị-viên quản-hạt hội đồng Nam-kỳ mở trước ngày 15 Novembre đặng. Ấy thì tới bàn-ngoài và định chừng kia ai dám chắc. Tuy nhớ vậy mà luận vậy mặc dầu, tính trong mấy ai rõ đặng. Ai biết từ ngày ra mắt quan quyền Tổng-thống Đông-pháp tới nay, có chi đợi đồi chăng ? Ấy vậy lời thiên-hạ định chừng với lời bàn của tôi đây chưa biết lời nào đoán trúng ; mà cũng chưa có ai biết lỗi chi cho, nếu chẳng phải quan Thống-đốc Nam-kỳ, thì không ai rõ thấu.

May thay, cách hai bữa rày đây có lời nghị quan Thống-Đốc Nam-kỳ đã ban hành định quyết ngày 15 Octobre 1922, là ngày hội tuyển-cử. Vậy thì, bây giờ đây, ai cũng biết ngày 15 Octobre là ngày cử nghị-viên Quản hạt hội-đồng.

Biết ngày 15 Octobre là ngày hội cử nghị-viên, mà phận nhiều thừa-sai hãy còn u-ơ chưa biết kỳ nầy bỏ thăm ra sao ; cách nào mỗi người bỏ mấy lá thăm chưa biết.

Tại cớ tôi dám nói phần nhiều thừa-sai chưa biết hội tuyển cử nầy cách bỏ thăm ra sao ?— Tại bởi tôi có đặng thơ của nhiều người thừa-sai ở lục-châu, người ở chốn thủ-quê sấng giá, không hay đến tỉnh-thành, không rõ phận sự, gởi hỏi tôi cách bỏ thăm tuyển-cử kỳ nầy dồi dời ra làm sao ? Như Mỹtho, mấy tỉnh hiệp làm một châu, mỗi châu cử hai vị nghị-viên. thì thừa-sai có phải mỗi người bỏ hai lá thăm chăng ?

Thơ kỳ như vầy :

Monsieur Lê hoàng-Mưu,

« Xin vô lẽ, tại đây tôi lỏi hỏi thăm ông một việc, tưởng chắc ông chẳng hẹp lòng mà chẳng giải phân cho anh em chúng tôi đặng tường.

« Hội tuyển-cử năm nay, và chẳng chúng tôi đã có nghe Nhà-nước chẩn chỉnh lại theo thể lệ cải-lương. Mỹ-tho Bentré chẳng còn hiệp nhau như trước. Bentré hiệp với Travinh, Vinhlong và Gocông làm một châu cử hai vị nghị viên ; còn Mytho lại hiệp với Tanan Cholon thành - phố, Cholon làng tổng với Saigon cũng hiệp làm một châu chọn cử hai vị. Chẳng hay cách bỏ thăm đời đổi thế nào ? Chúng tôi phải bỏ một lá thăm cử hai tên, hay là bỏ hai lá thăm khác nhau ?

Nếu ở ghe chẳng nệ nhọc công, đặp từ phần giải giùm cho chúng tôi, liền thấu, thì chúng tôi cảm ân ông vô cùng. »

Nay kính.

Một bọn thừa-sai ở Mytho

* *

Xem trong mấy lời hỏi, rõ ràng phần nhiều thừa-sai trong hội tuyển-cử nầy chưa hiểu cách bỏ thăm và mỗi người phải bỏ mấy lá thăm. Vậy tôi xi ; muợn dây mà trả lời, ý mong để luôn cho những người có đủ tư cách làm thừa sai mà chưa rõ phận.

Vẫn biết hội tuyển-cử nầy do thể lệ cải-lương mà chia năm ba tỉnh hiệp làm một châu cử hai vị nghị-viên quản-hạt, nhưng mà cách bỏ thăm chẳng chi đổi dời, mà cũng chẳng chỉ khác hơn là phận mỗi người thừa-sai chọn trong hàng qui viên ứng cử, lấy hai tên mà cử, tức là cử hai vị nghị-viên. Tỉ như trong châu Bentré-Gocông-Travinh Vinhlong có năm vị ra ứng cử ; trọng năm vị ấy có một thăm, hai người đứng chung nhau ;

M. Ng.-văn-X.
M. Trần-văn-Y.

còn có ba lá riêng có một người đứng :

M. Phan-văn-Z.

thì thừa-sai, vì phải cử hai người, phải chọn lấy một lá thăm nào đó. Như lá thăm ấy có đủ hai tên mà lá hai tên của hai người mình đánh cử, thì xếp mà bỏ vô thùng ; còn như mình không ưng, thì bỏi tên mình không ưng đó đi, đem tên nào của mình ưng vào thế đứng chung vô đó. Hoặc nữa như lá thăm có một tên đứng, mà là người mình chịu cử, thì lấy lá thăm lẻ ấy mà thêm vô một tên nào khác nữa cho đủ hai rồi xếp mà bỏ vô. Tóm lại, mỗi vị thừa-sai phải bỏ một lá thăm hai tên, chớ chẳng phải bỏ hai lá thăm riêng nhau.

Đây là giải cho thừa-sai biết việt biết đọc. Còn có bạng thừa-sai không biết việt mà cũng không biết đọc mới ngặt cho chớ. Như bạng thừa-sai ấy, trước khi xếp một lá thăm bỏ vô thùng, phải coi cho kỹ lá thăm mình cầm bỏ vô đó có mấy tên. Như đủ hai tên thì thôi, bằng có một, phải mượng người biên thêm giùm cho một tên người nào của mình ưng chọn đó vô cho đủ hai rồi sẽ bỏ. Đừng bỏi tự lấy hai lá thăm hai tên riêng nhau mà bỏ, thì bất tiện lắm.

Dặn vậy mặc lòng, tôi cũng phải cho chư vị thừa-sai biết rằng mình có quyền chọn lựa. Như trong năm người mà chọn lựa được có một, thì bỏ lá thăm một tên cũng xong ; còn như mình chọn lựa theo ý mình không người nào xứng đáng cho mình ưng cử hết thảy, thì xếp một lá thăm trắng, không tên ai, mà bỏ vào thùng cũng được. Miễn đừng có một lá thăm mà biên tới ba tên thì thôi.

LÊ-HOÀNG-MƯU

TIẾNG KHÓC CỦA ĐỜI

Con người ở đời có khi vui thời cũng phải có lúc buồn. Hễ vui thì cười buồn thì khóc. Ta kể cái khóc để độc-giả bàn nghị.

Cực lạc sanh bi, ư, vui lắm cũng phát buồn, vì cái vui nói cái buồn nó tương tợ như vợ với chồng, thường cái trước cái sau, hay đi có cặp. Nhưng buồn mà khóc cũng có nhiều cách khóc, ta nên phân biện coi tiếng khóc của ai là đáng khóc, đáng thương : còn tiếng khóc của ai lại đáng cười, đáng ghét.

Trẻ mới lọt lòng mẹ đã buồn tiếng khóc oe-oe. Cái tiếng khóc ấy Trời sinh, khóc mà ra đời lãnh việc. Trong thêm một tội nữa, nhiều khi hay khóc mà đói ăn, đói mặc, đói vật nọ món kia, cái khóc ấy đáng đành đòn vì không đáng chuyện khóc. Ai lớn chưa chồng, ngại nỗi lỡ thời lỡ lứa, chị em bạn kề nhạo người chê, thửa lúc đêm vắn canh dài, ngó đèn mà thảm khóc. Tiếng khóc ấy tương tợ như trẻ khóc đói ăn, đáng tội nghiệp mà không đáng cho mọi người thương tưởng đến !

Chạ mẹ mẫn phẫn, nhớ thương tánh nết, cảm mến nghĩa sanh thành. Khóc lóc rang lừng mà đưa người về chốn suối vàng âm cảnh : cái khóc ấy như say như tỉnh như dại như ngây, khóc trong mấy ngày rồi không còn khóc nữa. Trong cái khóc ấy cũng có kẻ khóc thiệt mà cũng làm người khóc giả. Dàn ông thì tuỳ tuồng không rào giọt, tiếng khóc, sự đau xót thường lần lần trong lòng, rồi cũng bớt khóc. Đàn-bà con gái thì hay khóc sanh, dặc bày giờ chết mấy thân mình cũng chẳng nệ. Duy có mấy chị gái, khoe-đo chiều-đò ghen, kẻ le nhiều chuyện xa xuôi tiền tích, làm cho kẻ xóm giềng nghe tiếng khóc mà lạnh mình, đỏ xét của than tiếng kẻ rồi mà mảng như giấc mộng, cũng bắt chước khóc theo ! Cái khóc của anh trai đáng khóc, tiếng kẻ của chị gái cũng đáng kể, coi khóc giảm của kẻ bàn quan cũng không nên cho là vô ý ! ai khóc ấy ta được tự-do, tha hồ muốn khóc thế nào thì khóc, song ta nận bởi rằng trong nhà có việc muốn sự rán tang, phải nhọn bỏ cái khóc kể ra mà đi lo mọi món còn hơn ngồi một nơi mà khóc ngất.

Có nhiều chỉ đâu bình thường không hết lòng phụng kính cha mẹ chồng, lại còn đến xóm giềng mà lộng ngôn rằng cha mẹ chồng bất nhơn ác đức. Song lúc ấy cũng áo đội trắng khăn tang, sụt sùi giọt lệ, khóc ấy là khóc che miệng thế gian, khóc đối trong mấy giờ đồng hồ, cho chồng, em vừa bụng ! Thế thì ngoài mặt tuy ra tuồng đau xót, nhưng nếu ai có con mất tỉnh dời trông vào, sao cũng rõ thấu có vẻ mừng riêng, vì từ đây ai không còn bộ buộc !

Trong một nhà có kẻ vì hữu sự phải tách thân làm khách giang-hồ, chưa hang mấy năm là ngày về, chưa biết xứ nào là chỗ dụng thân, lúc từ biệt nhau mau tuông theo nước mắt ; cái sự chia ay trong một lúc, mà rồi sự gặp gỡ về sau biết có trông thấy hay chăng ? Hay là đến xứ người một thân cô quanh, nước đặc rừng sâu, mang bịnh bỏ mình, một mẫn xương làng lấp vùi nơi đất khách ?

Có câu : từ biệt thăm vừa vừa, sanh ly sầu lắm lắm. Những kẻ tri-sĩ, khách anh-hùng sống không mừng chết không lo kia. lúc giã mặt xáy lưng, luật lệ của đừng trượng-phu cũng không khoản nào cầm cái khóc vậy !

Những người gặp lúc vận kiển thới qua, càng chôn rừng xanh núi đỏ, tới trời lại gặp mưa dầm, cơ cầy lay động, ếch nhái la oang, ngỗi chồn uách đất nhà tranh, ban nới ngơn đèn leo lét, khi tỏ khi mờ, nhắc nhắc tiếng hằng-làng chắc lưỡi giao canh, khoan khoan đơn dế ngoài thềm rỉ-rả, như nhắc lúc đoan trường, như khêu lòng người lữ thứ, buồn bã biết là bao nhiêu. Buồn xem canh vẫn hoà dài, năm khóng nhắm mắt, thêm nỗi đêm tối em trời, ngẫm xương xác nỏ chuyện vân vi nhau, rồi hồi tưởng đến tích xưa chuyện cũ, mà cái tiếng khóc thảm „Cái khóc ấy, phi kẻ cột trên trường, tưởng chẳng còn ai là người thứ nữ !

Những kẻ vâng luật nước tùng quân, ven trời mặt bể, vợ con hiu quanh ở nhà lo sự khóc than, dải vàn đủ miều kinh kệ khắp chùa, những sự đau đớn chất chứa nào lòng, nặng nề bao quảng, miền mỗi đêm có mất cặc khóc cũng đủ người đa vụng phu.

Trong đời không thiếu chi chuyện đáng khóc. Ai người biết cười thì đã biết khóc. Nhưng chẳng mấy ai đem tiếng khóc ra mà bàn luận coi chỗ nào đáng khóc nơi nào không nên khóc. Hay là nói tiếng khóc để tỏ dấu ai bi, tánh annam mình hay cầu kiết chớ không ai cầu hung, bàn tiếng khóc làm chi cho ra xuôi xéo ?

Tớ vẫn dau đớn tuổi trẻ, không có mấy khi được thấy ai khóc nên chưa rõ tiếng khóc của ai là đáng thương hại, đáng khuyến dứt. Nên chi viết bài nầy mong nhờ lượng cao minh của trang thức giả chỉ giùm coi tiếng khóc của ai là đáng thương đáng khinh dặng cho rõ ràng cái tiếng khóc.

Longxuyên. H. V. H.

NỖI MỪNG BIẾT LẤY CHI CÂN

Số là ngày nay Lê-thành - Long dương cơn rối rắnh cùng việc ngồi khoanh tay rế, chiêm nghiệm cuộc đời, thoạt tai nghe ngoài ngõ có tiếng người cười cười nói nói, liền bước ra, chợt thấy [một chú Hương cầm trương giấy nói rằng : « Phiếu của chú Thôn, dạy truyền rao cho nhơn dân hay đến ngày 25 Septembre 1922, có quan Ngân-khố Chân-đốc, đến tại chợ Tân-châu, đem bạc cắt thiệt, đổi lấy bạc cắt giấy, năm cắt, hai cắt và một cắt, của nhà nước đã cho thông dụng từ ấy đến chừ. Thoản ai có bạc cắt giấy, ngày đấy đến nhà ngài mà đổi. Lại tự tư ưi hậu, không cho xải bạc cắt giấy nữa. »

Con mắt của Long thấy tạn tường ngày hạnh phúc tương lai của kẻ thật thà, thiệt nỗi hiểm biết lấy chi cân!

Hưởng chi từ ngày nhà nước truyền khắp từ nơi thì thành chí miền thôn tịch, dân dân đều phải xài bạc cắt giấy, vì bạc cắt thiệt không xài) phần con dân núp dưới bóng cờ tam sắc, triêm ngưởng ân cao nghĩa dày của Mẫu-quốc giáo hóa hơn 60 năm nào dám thừ nang. Nhưng hại thay, những lũ bất lương (hút máu người Annam) lại làm bạc cắt giấy giả rồi cũng lén thông dụng, nơi châu thành thường xài, thì it lắm bạc giả ; chỉ kẻ ở miền sấn giá một năm chí cuối, đến châu thành đổi ba phen, mua bán vật chi, mấy chủ thối hỏi bạc cắt giấy, mất thoản qua, tâm trung đà lường lự, nang phân chơn giả dường bao, nên có kẻ dùng đăng không muốn xài, mấy chủ dòm thấy cảnh ngộ như thế, hâm dọa : « Cái lẩy bạc của nhà nước ni không xài, ngỗ kêu linh bắt nị bỏ tù. » Biết sao tùng thế phải thâu vào tuồi, Châu ôi, nào biết cái chợ giả thiệt nào !!! Tuy vậy cũng đành cất có nơi. Khi đến ngày đơn ngày kỳ, tùm bạc ấy đến chợ, mua đồ rồi đưa bạc ra trả, cũng tuồng vậy cả, nay giao lại cho cú, nào dè đâu, mấy chú nói : « Hà cái giấy năm cắt lẫy mất số không xài, còn giấy hai cắt kia giá (5 Chết chưa ! Lại bom ngọt : « Ngộ thương nị lắm, bằng không, đem giấy bạc giả lẫy đến quan lớn nị ở tỉnh ! »

Trời ôi, thân phận thiệt thòi, tai nghe đến mình xải bạc giả dường như sét đánh bên lưng, sợ đà mất vía. — Dạ dạ, cám ơn chú có lòng hà hải, thôi để tôi xé bỏ mấy cái giấy bạc giả nầy. Cỏn đồ tôi mua đó, xin chú thêm hết thảy là bao nhiêu, rồi ghi vào sổ, tôi kiếm người bảo lãnh, đến mùa tôi sẽ chở đưa đến cân trừ mối đồng một tạ lúa (68 kilos). Hỡi ôi, ai là người ngó cảnh như thế, biết liệu làm sao bây giờ ? ? Thì thôi đành liều nhắm mắt đưa chơn, mà coi con Tạo xây vần đến đâu ! Ôi, người sao qui quyệt lắm thay, còn ta luống chịu dại ngày trăm bề.

Cha chả sự xải bạc cắt giấy, thiệt một đều trở ngại cho kẻ quê mùa biết bao kể xiết !!!

Mừng thay nay nhà nước mở được hòa sanh, đến ngày 25 Septembre, thâu bạc cắt giấy lại hết, thiệt thân phận dân thiệt thòi rồi nên hữu hạnh.

Hỡi ấy Lê-thành-Long đổ mấy chú nghiệm tâm tầm mít phương thế chi hay, gại dân quê mùa mà thủ lợi nữa ? ?

Longsơn, LÊ-THÀNH-LONG đốn.

Tân-châu

Vô-tuyến điện

Bordeaux ngày 21 Septembre 1922.

Quan Toàn-quyền Long

Ông Maurice Long, Toàn-quyền Đông-Pháp sẽ tập tàu « Amiral Lebon » ở thành Mạt-xây khởi hành ngày 20 Octobre 1922 mà trở về Đông-Pháp.

Đại yến

Đức giám-quốc và bà Millerand thiết đại yến ở điện Rambouillet mà rước vua xứ Xet-bi và hai quan bảo giá Mikhalovitch và Yankovitch.

Bội tinh

Quan Nguyễn-soái Pau gắn Bội-tinh Tam-đẳng cho ông sir John Barton Payn, nghị-trưởng hội đồng-thập-tự Huê-kỳ

Hội nghị

Hội nghị văn-đề phương đông mới nhóm lên thứ nhứt hồi chiều hôm qua tại bộ ngoại giao đường mé sông quai d'Orsay. Ông Poincaré, ông Lord Curzon và ông hầu-tước Sforza dự hội. Sáng bữa ấy ông Lord Curzon và ông Poincaré có thương nghị trước.

Xin ra mắt

Do báo Le Temps, ông Mustapha Kemal xin ra mắt quan Nguyên-soái Pellé, ông nầy đắc chỉ sang thành Smyrne.

I-ta-li

Tờ báo bên I-ta-li « La Tribuna » nói nếu có đều chi xảy đến, thời I-ta-li sẽ rút binh về xứ.

Hỏa tai

Tin thành Constantinople. Cuộc hỏa tai Smyrne đã tăng. Lửa cháy có 250 mẫu đất. Nhà thờ của Langas và mấy xóm của nhơn công I-ta-li ở thời vô hại.

Ô-trích

Quan Thủ-tướng Seipel thông tin cho bản Ủy-viên chánh ở phòng [quốc hội rằng cuối tháng lẻ nầy thời hội chư quốc sẽ quyết định cho Ô-trích. Ông Seipel sẽ sang thành Genève.

Loạn I-ta-li

Vì hiệu lệnh lời điều thuyết của ông Thân-sĩ Musri, cho nên đảng cựu chiến binh và đảng hộ quốc chiến đấu với nhau kịch-liệt tại thành Tarente. Mười bốn người cựu chiến binh bị bắt.

Thành Ba-ri

Hồi đồng Thành-phố Ba-ri tiếp phái-bộ sanh-viên I-ta-li, ông giáo-sư Serriello tiến dẫn tới tại đình Đốc-lý. Phái-bộ cộng hiến cho Thành-phố một bia đồng làm kiểu bia dựng tại mộ quân-sĩ nặc-danh.

Ái tin

Ông Etienne Flandin, nghị-viên Lão-nghị ở bên Ấn-độ từ trần tại Ba-ri, hưởng thọ 69 tuổi.

Thanh tra binh-bị

Quan Thống-soái Franchet d'Espérey, Thanh-tra binh-bị bên bắc phương A-phô-rich đã đến thành Constantinople để điểm quân tập-trận.

Di giá

Lối tháng Mars tới, vua Ru-ma-ni sẽ đi giá sang thành Varsovie, viếng đức Giám-quốc xứ Bô-lô-nhơ.

Lửa lửa !

Xưởng điện-khí tại thành Bucarest phát hỏa cháy tiêu.

Đông-Pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Rủ nhau đi viếng bà Thủy

Sông Saigon lụi-đụi nghe nói chết chìm hoài.

Mới đây lại thêm một mạng nữa. Vẫn hôm kia có một chiếc ghe ở lục-tỉnh lên, chèo đến cầu tàu Trũ-ngữ, thì thằng nhỏ năm tuổi đang ngồi bỗng rớt xuống. Người cha đang chèo và bạn chèo liền nhảy xuống vớt, nhưng mà vớt không được.

Hai tên ăn trộm bị bắt

Tên Nguyễn-văn-Khot và Vuong-văn-Sĩ bị giải qua Biên-hộ về tội ăn cắp đồ phụ tùng máy may của khách Quan-lí tại phủ ở đường lâu Nam-Xuong.

Viếng quan Biện-lý

Nguyễn-văn-Ngọc, 23 tuổi, bị giải qua Biên-lý về tội đánh lén Lê-văn-Thanh kêu là Dong, có vít tích

Miếng cũ

Quan coi về lương phạn của binh lính có thưa tên Lê-v-Q. . . mới bị đuổi về tội ăn cắp 2 tấm nệm giường giá 100 quan ; nên tên Lê-văn-Q. . . lấc vừa đi ra cửa thì tên gát kho bắt lại.

Đánh lộn

Hôm kia có một đám nọ đang đánh lẫn nhau, vì ăn thua nhau sao đó mà sa.h ra sự

Ý MẠNH

Ở Phú-xuân-đông, ngày [illegible] có một đám đánh lộn cũ như vầy :)

Cách mấy tháng trước [illegible] phao cho Phạm-văn-Tùng [illegible] đỡ gian của ấ nọ ăn trộm ; chủ-quận có kêu tên ra, gặp qua Tòa. Tòa tha tên Phạm-Vẫn tên Phạm-v.-Tùng có [illegible] chị ruột tên là thị Bửu là làm ăn chỏ không phải cơ như ấ khác. Thị Ngọ tức không làm hại cho dặng [illegible] thị Bửu cho đến đổi phải [illegible] một đêu là nghe nói thị Bửu thị Ngọ đánh chú, thì có la làng [illegible] trận một giờ mấy không thấy bắt. Chờ đến xuống cáo bác [illegible] huyện thì chừng ấy mới có [illegible]

Ước chi Quan trên lấy [illegible] pháp mà trị giùm cái tệ tục [illegible] chức làng, thường hay vậy, [illegible] hễ phe mình dầu giết ai cũng [illegible] bắt.

DỨT DÂY PHONG

Tên Chời, ngoài hai mươi tuổi [illegible] tại làng Tuong - hiệp ; sau tên (Chánh-lưu) mà làm nghề thợ-bạ [illegible] người chỉ thợ ở tại đó. Ông chỉ [illegible] người con gái độ chừng 17, 18 [illegible] được đôi trăng ; lời qua tiếng lại [illegible] bạo là mỗi cảm tình. Bởi vậy chỉ [illegible] chỉ lo thấy con mình với chỉ [illegible] quyết-luyến ; ông đông lòng mà [illegible] làm ngơ ; nên có hứa với Chời ; [illegible] bỏn phận cho xong ; mới it lâu [illegible] con cho. Hứa vậy mà khi sau mới [illegible] ở Thủ-dầu-một lên tương lí sự [illegible] quận lới ước hạn với Chời. Tưởng [illegible] nghe ông đành, gả cho kẻ khác [illegible]

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỠI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sãng Algérie quả thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu *Trái Đất*

rày. Tên Nguyễn-văn-Tạo nhẻ xã tên Lê-văn-Hai xuống sông rồi đâm đầu chạy, nên thiên-hạ lớp thì nhảy xuống sông với tên Hai, lớp thì chạy theo bắt tên Tạo, làm cho náo động ở dưới bến.

Với tên Lê-v-Hai lên thì Hai đã chết ngột-

Bắc-kỳ

Tòa đại-hình nhóm hôm bữa thứ năm đăng xử mấy tên bởi Nguyễn-văn-Nay kêu là Năm 18 tuổi, Nguyễn-văn-Tạo, 17 tuổi, về tội giết người đâm bà Phụrt-hôn gửi mấy cái nhà cửa. hãng Xi-mon. đăng lấy 30 đồng với 4 cái khăn. Tòa xử 2 tên ấy 1 tên 10 năm cấm cố, 1 tên 20 năm khổ sai

Hội Khai trí đất trà quan

Toàn-quyền

Tại nhà hội Khai-trí tiến-đức hội ấu-trí viên có đãi trà quan Toàn-quyền Baudoin.

Phái-bộ Vân-nam phủ

Phái bộ của đại thống-binh Đường-kế-Nghiêu ở Vân-nam phủ đã viếng Hanội rồi sẽ xuống Haiphong, hầu có đi viếng vịnh Hạ-long.

BẠN HÁT CẢI-LƯƠNG

của M. Pierre TÚ ở Mytho

Từ ngày 30 septembre 1922 sắp về sau, cứ trong mỗi tuần thì M. Pierre TÚ vì muốn làm vừa lòng chư quí vị ở Saigonước-ao, sẽ đem ban hát cải-lương của ngài mà hát tại nhà hát bóng *Modern Cinéma* đường d'Espagne Saigon. Cứ mỗi tuần sẽ hát hai đêm là thứ bảy và chúa nhựt.

Đặng tin ấy ai nấy cũng đều nô-nức ngóng-trông cho đến ngày 30 sep'mbre đặng xem ban hát cải-lương của ông Pierre TÚ ở Mytho là vì hiện giờ ngài đã chinh đốn lại đâu đó toàn hảo toàn mĩ, chẳng những là có chọn thêm nhiều tay diễn kịch đông mà lại còn soạn nhiều tấn-tuồn hay lạ không thể nói.

Thiết tưởng ông Pierre TÚ đã vì mình mà ngài không sợ hao tốn đem ban hát lên đây hát. Ấy vậy chúng ta không lẽ phụ lòng người mà giúp cho ngài hát cho đến mãn kỳ contrat sản thăng hay sao ? ? ! !

Xin chớ quên ! Xin chớ quên ! *Kể từ ngày 30 Septembre 1922 hát cho đến 30 Mars 1923, cứ mỗi tuần, hát 2 đêm là đêm, thứ bảy và đêm chúa nhựt; hát tại nhà hát Cinéma Moderne lại đường d'Espagne Saigon.*

Ấy là một dịp may mắn chớ nên bỏ qua.

Bắc-kỳ

Hội Tín-lành phong-chức mục sư Ân-Nam

Ngày 3 Sep'embre 11 ông mục-sư của hội Tin-Lành Đông-Pháp tại nhà thờ lớn của hội ấy ở Tourane để phong chức mục-sư cho ông Hoàng-trong-Thừa, là một nhà truyền-đạo ở Tourane đã bảy năm nay. Nhơn dịp đó những giáo chức có đặt một tiệc trà tại nhà thờ cũ để mừng ông Thừa là người Annam được phong chức mục sư lần đầu vậy.

Phường hát Tây của Bắc-kỳ

HANOI. — Phường hát Tây của Bắc-kỳ mà M. Depuis lâm chủ đến ngày 22 Septembre. Vậy đêu tháng 11 Tây ở Haiphong đã khai-diễn được rồi. Vì năm nay diễn ở Haiphong trước.

Các hàng không được hớn rượu cho lính Tây

Những hàng có tên sau nầy là : Bar des Coloniaux—Hopseng—Hiệu Bernard—hiệu An-lợi-Hiệp-Thành phải cấm một tháng kể từ ngày 11 Septembre 1922 trở đi, không được bán rượu cho lính, vì đó rày ho say rượu nhiều lắm cho nên quan Nguyên-soái ra lịnh cấm ấy.

Câu Doumer

Kể từ ngày 18 Septembre 1922 cho đến khi chữa xong câu Doumer những người đi chơi không được qua lại trên cầu ấy.

Xe lửa nhà nước sắp tăng giá

Hiện nay sở xe lửa đã xin phép quan trên duyệt y các thể-lệ về việc tăng giá những vé người hành khách và giá hàng hóa gởi đi hoặc mang theo, cũng tăng lên cả. Các thể lệ mới nầy khác xưa nhiều lắm, sẽ đăng trên báo-chương cho độc giả xem tường.

Việc trưng tàu qua ngang

Quan Thống-sứ đã ý việc lính trưng tàu đò qua ngang của M. Olléac. Vậy từ ngày 10 Septembre trở đi trừ M. Olléac thôi không ai được phép chở hành-khách sang ngang nữa.

Dưỡi ra ngoài bờ cõi

Người khách tên Phong-Lộc vì không có trú-sở ở Đông-Pháp đã bị đưỡi ra khỏi địa giới.

Cái nạn ô-tô

Chiều thứ sáu cái xe ô-tô số T. 622 dụng phải một đứa con trai mười lăm tuổi ở đường Đông-Xuân phải khiêng vào nhà thương. Cũng hôm ấy M. Balac-kard trình sở Cẩm rằng cái xe ô-tô của ông ta cầm máy dụng phải chạp một người ở chủ đây mà người ấy không chịu đi nhà-thương.

Tự tử

SONTÂY. — Một người dân-bà tên là Nguyễn-thị-Thâm ở làng Đại-Đăng vì mắc bệnh hủi phải giữ lại tại nhà thương Sơn-Tây để gởi lên trại Hương-Phong thôi đã thất cả mà chết hôm 8 septembre rồi, khỏi thay.

Hại kẻ trúng hai số

LAOKAY. — Quan Châu-uỷ Phong-Thọ kỳ rút số công-thái lần trước đã trúng một số trăm-đồng ; đến kỳ thứ hai lại trúng một số nữa.

Ý MẠNH

Ở Phú-xuân-đông, ngày hôm qua có một đám đánh lộn của đờn-bà như vầy :

Cách mấy tháng trước thị Ngọ có phao cho Phạm-văn-Tùng là chửa đẻ đỡ giàn của ả nọ ăn trộm ; nên quan chủ-quận có xét tra ra, giải nội vụ qua Tòa. Tòa thả tên Phạm-v. Tùng. Vẫn tên Phạm-v.-Tùng có một người chị ruột tên là thị Bữu là người lo làm ăn chớ không phải có tánh dữ như ả khác. Thị Ngọ tức mình vì không làm hại cho dặng chị em tên Phạm-văn-Tùng, ý phe đẳng dòng và mạnh hội chợ Phú-xuân-đông, nên cách mấy bữa trước đã có đón chuỗi xa gần, đến nay bỗng không lại đánh thị Bữu cho đến đỗi phải bịnh. Có lẽ một đều là nghe nói thị Bữu khi bị thị Ngọ đánh, thì có la làng, nhưng la trọn một giờ mấy không thấy làng tới bắt. Chờ đến xuống cáo báo cho quan huyện thì chừng ấy mới có người bắt.

Ước chi Quan trên lấy phương pháp mà trị giùm cái tệ tục của hương chức làng, thường hay vậy, nghĩa là hễ phe mình dầu giết ai cũng không bắt.

DỨT DÂY PHONG TRẦN

Tên Chới, ngoài hai mươi tuổi, quê quán tại làng Tương-hiệp ; sau theo mẹ về (Chánh-lưu) mà làm nghề thợ-bạc, cho một người chủ thợ ở tại đó. Ông chủ ỏ có một người con gái độ chừng 17, 18 xuân thu ; tờ hai đứng gần gũi, tỏ tình lưu luyến, nước được đôi tràng ; lời qua tiếng lại biết bao là mối cảm tình. Bởi vậy cho nên ông chủ lo thấy con mình với (Chới) có tình quyến-luyến ; ông động lòng mà không nỡ làm ngơ ; nên có hứa với Chới ; hiệu lo việc bổn phận cho xong ; một it lâu ông sẽ gả con cho. Hứa vậy mà khi sau nầy có người ở Thổ-dầu-một lên trong lễ sói ; ông bèn quên lời nước bạn với Chới. Tự ngày Chới nghe ông đánh, gả cho kẻ khác, thì Chới rất buồn bực ưu tư ; một hôm Chới buồn tình riêng ? Chẳng nghĩ phận mình, tự dọc rồi Chới một quyết lấy dây mà dứt rồi oan trái. Chẳng để dây bỏ mối dứt đâu vào dây dứt xáng xuống đất, Chới khỏi chết lần thứ nhứt. Về nhà mấy tâm tình đổi dập, hiu ải tràng khoi, ở nhà không được mới mượn cớ đi chơi hoa may có thỏa chút tình ưt huất ; bèn tính đi tính thành. Xuống đến lại gặp người chồng của con tình mình ; Chới phải ghen ; Ô bành hang mới sự. Hai đàng khẩu thiệt với nhau gây chuyện đải đến có bót phân xử. Chới bị tù. Còn người chồng con kia khỏi tội ; vì vợ người có lẽ nói, bỏ đành rảnh. Chới mấy tù về ở nhà bà mở tại Chánh-an, song khỏi tình chưa tan, lửa tình chưa tắt, khiến cho Chới ngẫu nhiên mà nhớ đến tình nhân ; rồi lại xét đến phận mình mà thương đời hàng lụy. Chới buồn quá, mới kiếm một sợi dây, ra sau vườn dựa bên đường mà thắt hoạng. Lần nầy mới chết thiệt đa ! Ôi ; Mình vốc tóc đa, đạo làm con chưa đền bồi kịp ; nhân sao mà lại hủy mình vì chút tình riêng ? Chẳng nghĩ phận mình, thương trai ; chưa gánh vác chút chi, cho có ích với đời ; để ôm khối tình si mà hủy mạng.

Tường-hiệp Chậu-minh-Tạo.

Công-văn

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 19 août 1922.

Định cho ông Pha-văn-Diêu khẩu đủ mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn một sở ruộng thổ đất thành 16 mẫu 83 sào 50 thước, số hiệu 119, tờ thứ 9 bản đồ làng Tan-hoi, tổng Kien-hao, hạt Rachgia.

Người khẩn phải lập trước đóng thuế đất nầy.

***

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 19 août 1922.

Định cho ông Huỳnh-văn-Quoi khẩn đủ mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn một sở công thổ đất thành 37 mẫu 15 sào 65 thước số hiệu 34, 35, 37, 38, tờ thứ 7 bọc đồ làng Tan-hoi, tổng Kien-hao, hạt Rachgia.

Người khẩn phải lập trước đóng thuế đất nầy.

***

Chỗ ở, ngày, tháng và giờ khắc cuộc đấu giá : *Tòa bố Biênhòa 7 Octobre 1922 đúng 9 giờ.*

Cuộc đấu giá : Cất một cái nhà trường tại Tânuyên

Số phòng đấu : 6000 $00

Thể chưa tạm và thiệt. 1500 f và 125 $.

Nhà giấy để giấy tờ về việc đấu giá ai muốn đến coi thì coi : *4e bureau du Gouvernement và Tòa bố Biênhòa.*

Ngày 25 Septembre 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sous mai
Nhà nước.	7 21
Ngân hàng Đông-Pháp	7 35
Ngân hàng Hongkong & Shanghai . . .	7 25
Ngân hàng Chartered	7 30

Quốc trái Đông-pháp...49/50

GIÁ BẠC ARGENT FIN TẢI LONDRES

	Bán mai
Tại Paris ngày 25 Septembre 1922	
	Trả mất / Trả »
	85 1/2 / 85 1/4
Ngân hàng Đông-Pháp	
Ngân hàng Hongkong & Shanghai .	85 1/8
Ngân hàng Chartered	85 1/8 / 35 1/4

GIÁ BẠC LIVRES STERLING

Tại Paris ngày 25 Septembre 1922

Ngân hàng Đông-Pháp	18 fr. 50
Ngân hàng Hongkong & Shanghai . . .	56 125
Ngân hàng Chartered	56 625

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 25 Septembre 1922

Ex-coupon	62 10	Ex-coupon	1926	90	25
Ex-coupon	1924	77 90	Ex-lot 4%	1920	92
Ex-coupon	1918	84 25			

MỄ CỐC

Giá tàu chở đến nơi mấy Chợlớn, bao trả lại 4 mươi trăm bì 16

Vichiang.	3 90	4 05
Sa-đéc.	4 10	4 25
Bạc-liêu.	4 15	4 25
Bến-tre.	4 20	4 25
Cần-thơ.	3 20	3 30
Giá thường thường	3 91	4 05

Giá đăng của tiệm SÂM-QUẢNG-HƯNG, mỗi lượng là 45 $ 80.

MỘT CÁI TIN LÀNH

Bổn tiệm mới tiếp được vỏ xe hơi mới **PNEUX A TRINGLES, « BERGOUGNAN CABLÉ »** Xin bán cho chư-tôn giá rẻ hơn các nhà khác.

XIN ĐẾN XEM TẠI TIỆM

L. DESMARQUOY & Cie

ở đường Bd Charner, mãn bài số 114

SAIGON

MUỐN CHO CHƯ-TÔN MỖI NGƯỜI ĐƯỢC HƯỞNG CÁI LỢI ÍCH, CHÚNG TÔI XIN HỨA CHO HUÊ-HỒNG CHO NHỮNG BẠN HÀNG MỚI.

TẠI HÃNG CŨNG CÓ BÁN VỎ XE KÉO và XE MÁY ĐẠP ĐỒ MỚI ĐỀN CŨNG HẠ GIÁ

RẤT TIỆN CHO QUÍ-KHÁCH

ở Saigon — Giadinh

Nhà thuốc Nhị-Thiên-Đường ở Cholon có bán nhiều thứ thuốc rất thần-hiệu, xưa nay quí-khách đều biết.

Nay vì muốn thuận tiện cho quí-khách ở chân-thành Saigon và Giadinh, nên từ đây *Nhà hoa chon-dung Nguyễn-đức-Nhuận ở* ngang gare xe-lửa giữa chợ-cũ Saigon có trữ bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Nhị-Thiên-Đường. (Chẳng thiếu thứ nào).

Bán ỷ giá ; rất tiện cho quí-khách mỗi khi cần-dùng ; xin quí khách quan-cố.

Cáo Bạch

Tiệm thợ bạc của tôi có bán hột thủy-xoàn nước trắng xanh, có cả rà thủy xoàn, có ngôi sao và trái tiệm nhận hột xoàn làm sẵn để bán giá rẻ.

Lại có hột thủy-xoàn lớn nhỏ đủ thứ cũng có đồng hồ bằng vàng và bằng bạc hiệu :

« CYMA »

giá bán nhẹ hơn các tiệm khác

Như chư quí khách muốn mua đồ chi xin tới tiệm tôi thì tôi sẽ hết lòng tiếp rước.

Saigon le 15 Jain 1922

KYYUN

n° 179, Rue Catinat SAIGON

LỜI RAO ĐẤU GIÁ

Chỗ ở, ngày, tháng và giờ khắc cuộc đấu giá *phòng văn quan đốc công Rachgiá ngày 16 Octobre 1922 đúng 9 giờ.*

Cuộc đấu giá Cất một cái nhà việc tại Phước-Long

Số phòng đấu : 4428 $ 22

Thể chưa tạm và thiệt. 75 $ và 900fr.

Nhà giấy để giấy tờ về việc đấu giá ai muốn đến coi thì coi : *4e bureau du Gouvernement và phòng văn quan Đốc-công Rachgia.*

***

Chỗ ở, ngày, tháng và giờ khắc cuộc đấu giá : *Tòa bố Biênhòa 7 Octobre 1922 đúng 9 giờ.*

Cuộc đấu giá : Cất một cái nhà trường tại Tânuyên

Số phòng đấu : 6000 $00

Thể chưa tạm và thiệt. 1500 f và 125 $.

Nhà giấy để giấy tờ về việc đấu giá ai muốn đến coi thì coi : *4e bureau du Gouvernement và Tòa bố Biênhòa.*

ông BRUNEL

166 bis đường Paul Blanchy Saigon

CÓ BÁN :

Máy xay và đá trắng gạo (cả hãng cắp), xay bằng tay từ 30 đồng cho đến 100 đồng đã được từ 100 cho đến 400 kilo mỗi ngày.

Cho mượn từ 10 đồng cho đến 15 đồng một tháng.

Máy ấm gạch tấy theo kiểu mình đặt làm 50 đồng (có hãng cắp).

Máy phòng ăn trộm để sau cửa hay là chỗ cửa sổ.

Tính luôn tiền gởi Contre Remboursement 2 đồng.

Tính luôn tiền gởi Contre Remboursement 1 đồng.

MUỐN BÁN

Mười cái xe kéo còn mới tinh, kiểu đẹp chưa chạy lần nào cả.

Hỏi thăm cùng viết thơ thương nghị xin do nơi :

Mme LY-CHI.

Chez M. le Chef Mécanicien de la Rizerie

BANG-TECK-GUAN.

Binh tây. — CHOLON.

HÃY ĐẾN TẠI NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

MÀ MUA

Giấy Auto-Vireurs (Virage à Thyposolfite) Se-ona và Pagel, ở 7 71 một xấp 9/2 và 13/18.

Iniona P. O. P..... 1.20 tá.

Rouix de cévaer.. 1.15 id.

Lumière..... 0.65, 9/12 13/8 và 18/24 và giấy au citrate d'argent (Virage à l'or).

Ilford P. O. P. tropical 1$ 10 id.

Từ cuốn 6 tờ 50/60 : 5 $ 65 và 12 tờ = 10 $ 80.

Lumière..... 0 $ 55 mỗi xấp 9/12 13/18 và 18/24.

PHOTO STUDIO

Số 136 tới 138 *đường Catinat SAIGON*

NHÀ CHỤP HÌNH HIỆU :

"Photo Nadal"

120, ở đường Catinat, số 120

SAIGON

Các nhà chụp hình ???

Chụp hình chơi và chụp hình nghề

Chiếc lau AMBOISE mới chơi lại những kiểu, giấy, hiệu Special contuse Crum-ère « DRAGON » vách hình, đèn đại để hình ra cho lớn, máy phòng vuông, thứ 13x18, 18x24 và 24x30, ống dòm hiệu : Krauss, Tessar, Zeiss, Berthiot, vân vân.

Trong bổn tiệm, chư-tôn muốn mua các món đồ dùng chụp hình, thuốc và đồ phụ tùng đều có cả, mà giá đã rẻ lại tốt nhứt không có đâu bằng

DỊP MAY

CHO AI MUA ĐẶNG :

I. — Hai cái đèn rọi lớn, hai cái đèn hai bên xe và một thùng chứa hơi đá xe hơi.

II. — Với mỗ cái xe hơi hiệu RENAULT còn tinh-bảo, năm chỗ ngồi, chạy điều khi ái cần dùng mua, sẽ bán giá.

Hỏi đâu chỉ, do nơi M. Rethoré ở Ty thiếc lộ (chemins de fer)

NHÀ BUÔN BÁN TIN CẬY

của Mr **A. B. M. B. DEEN**

ở đường Boulevard Charner mãn bài 48

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Những thủy xoàn và ngọc ngà tốt, giá rẻ, và cũng có làm đồ nữ trang theo kiểu cách Langsa rất khéo.

LỜI RAO

Cho mấy chủ có xe kéo cho mướn

Nên dùng thử Cao su pneus C. G. M. cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12×56 Rudit (chambres à air) 5 piastres.

Sau tại Hãng nếu Cao su, ở đường Douaumont Saigon.

XIN LƯU Ý

Nay tôi là LÝ-THỊ KIỆN (chủ phố tại đường d'Ayot số 19, rao cho quí ông, quí bà rõ : kể từ ngày nay, 23 Septembre 1922, tôi không chịu lãnh nợ nần chi của con tôi tên là THÀI-KIM-THUẬN nữa.

Mme LÝ-THỊ-KIỆN.

19, rue d'Ayot, SAIGON

Sabong thiệt tốt

Là sabong Cadum làm rộng bằng đủ thổ sáng nhứt hạng tinh anh, không có điểm cường mà bọt nhiều lắm, đã thơm lại đẹp mũi. Làm rồi một năm mới bán ra, phòng cho khỏi hết nước, không giống như các sabong khác thường có nước.

Tiệm nào cũng có bán giá có 27.80 không thêm chi hết.

GRAND MAGASIN DE Saleries TONKINOISES

MAISON TONKINOISE

ĐỒNG-THANH 同

PRIX TRÈS AVANTAGEUX pour l'Achat en Gros

Hanoi, 4, Rue de la Soie 4, — Hanoi

Bổn hiệu bán sỉ bán lẻ đủ các hàng Bắc-kỳ như : Lãnh rộng may áo, Lãnh bọp may quần, Xuyến bông tiền, Địa minh hàng, Lọn, Lương The, Xa, Lượt-hàng, Lượt-hàng v. v. Hàng tốt, nước nhuộm không trở mà giá lại rẻ.

Nhứt-hạng to-lọn Bắc-kỳ (Soieries Tonkinoises) đủ màu, mua ngay tại chỗ làm ra, nếu có thể lãnh giá thiệt hạ đã mấy nhà mua sỉ (en gros) đã-rồi kiếm lời nhiều.

Ai mới chớ được thứ vải may màng (toile pour moustiquaire) bề khổ đuôi nhỏ nợi mà bền, giá thường hàng. Lại có bán các thứ đồ da như : yên-ngựa, valises, giây thắt, giây lưng, portefeuilles lisu v. v. Giày-sơn, guốc-sơn kiểu Nhựt-bổn đều có làm nhiều để bán sỉ và bán lẻ.

Hãng nới theo lối lãnh hóa giao ngân (contre-remboursement) song gởi cho một it (ít) người thì sẽ trừ 2o/o về phần tiền đã trả trước đó (*toute avance de fonds aura droit à une remise de 2o/o.*)

Bổn hiệu khách ở xa muốn lấy kiểu hà nọ (*échantillons*) hãi giá hay là mua món gì xin cứ viết thơ lại, bổn hiệu sẽ hết sức làm cho đặng vừa ý.

Giấy hút thuốc hiệu : **« LE NIL »**

LÀ TỐT THƯỢNG HẠNG HƠN HẾT

Hãy nài cho được giấy hút thuốc hiệu « LE NIL » mà mua.

Có trữ bán lại hàng **DENIS FRÈRES**

là Đại-biểu ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Phnom-Penh và Tourane

KHOÁN CHẤT THUY

(Nước suối kim thạch)

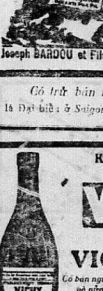

VICHY

PHÁP-QUỐC-TUYỀN

VICHY CÉLESTINS

Có bán nguyên ve và nửa ve. | Trị bịnh đau Thận, bịnh đau Bàng-quang, bịnh Phong — Thạch-lâm-bịnh (kẻ). — Đau mấy chỗ ấi-ốc.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bịnh đọn gan và bịnh dạ dày.

VICHY HOPITAL trị bịnh thương ti, trường nhiệt

Hãy coi chừng đồ giả mạo, khi mua phải chỉ cho trắng thứ nước nào mình muốn dùng.

VICHY-ETAT ĐIỀU TỄ

SEL VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối ấy mà ra. — Có hộp và có ve.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 2, 3 hoàn thì dễ tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đọn nước xí *Mal-de-chéo.*

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

38, rue de Canton — à CHOLON

Retrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont en très bon état de conservation.

Sau lục tờ xi bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng :

Các thứ thuốc của tiệm tôi coi trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-hoá. Thuốc của tiệm tôi không có món chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải coi coi theo các lời dặn hay là coi theo nhãn. Nói tắt một câu là thuốc, của tiệm tôi đã lâu chẳng hư.

HÓA - ĐÀM - CHỈ - KHÁI TÂN

« THUỐC HO »

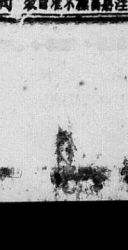

Thuốc ho này của Ông Vi Tế Sanh ra công lên non nửa tìm kiếm các thứ dược tài bào chế ra thứ thuốc ho này trị các chứng bịnh ho : ho gió, ho lao, ho thở, ho ra huyết, ho lâu năm, và bịnh tức :

Dầu ho dữ dằn cho thế mấy uống thuốc nầy trong năm giờ thì hết, vài ngày đã lành. Như người lớn mỗi ngày uống 1 gói khi ăn cơm rồi, hay là đang khi ho, thì nấu với nước trà.

Con đâu bà có chẳng nấu nầu gói, Và con nít chừng ba tuổi cho đến 8 tuổi :

1 gói phân làm 4.

4 tuổi cho đến 12 tuổi, một gói phân làm 3.

12 tuổi sắp lên uống nửa gói.

Cờ ăn : sắc chiên cho, đề người lành, trái cây, rau sống, đồ cay và rượu, mấy món đồ chẳng nên dùng trong khi uống thuốc.

Giá mỗi gói : 0 $ 15 — 12 gói : 1 $

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Thuốc nầy dùng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, văn là cử-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, tráng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thấy thầy đều tin cậy.

Thuốc nầy cứ do theo ý người ban hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người cho tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiền đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ỷ theo toa của quan thầy.

XIN GHÉ MẮT

Ở đường Catinat Saigon mới mở ra một cái tiệm bán đủ đồ gia-vị, nào các thứ rượu chát, rượu Champagne, nước suối, bánh hộp, nào dầu thơm, đồ dùng theo việc nấu nướng, đồ bằng pha-lý, bằng sành, đồ bạc, đao, nĩa, muỗn, mức, đủ thứ trái cây tươi bên Đại-pháp đem lại mỗi chiến tàu.

Epicerie Saigonnaise HÔNG-VĂN et A-PHÁT
145-147-149, rue Catinat SAIGON

Bán sỉ, bán lẻ.

Giá rẻ hơn các nơi. Gởi đi khắp lục châu, gởi hàng, dem tiền tới nhà thơ lảnh (contre remboursement.)

Xin quí quan, các ông các bà có điệp đi Saigon ghé lại tiệm tôi mà xem công cuộc chúng tôi buôn bán.

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

● *Ông* **GIUNTOLI** *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu*

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông đời gót ngọc đến tiệm ổng mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mãi-day bằng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiểu soi con mắt bằng ni-kên, bằng vàng và bọc vàng, kiểu thiệt bằng thầy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các lương-y cũng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rá, bông tai đủ kiểu.

Ông **GIUNTOLI**, chủ tiệm vàng hiệu **CON RỒNG VÀNG**, hồi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cai quản các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « **CON RỒNG VÀNG** » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

NAM-KÍNH.

Tự do diễn-đàn

(Tribune libre)

Ngỏ cùng bổn-quí

Đã lắm phen, Bổn-báo có tuyên ngôn rằng sẽ mở Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho liệt quí bình luận cho thỏa mãng ý muốn. Nhưng bổn, cũng đã lắm phen, Bổn-báo gặp nhiều cớ chi hằng thất rằng tên ký dưới bài gởi đến và đăng vào báo độ không phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà đề dại vào. Ấy là một điều đáng cho là khắp nhược, mà người chưa chịu ăn-năn chừa bỏ. Nếu việc quả, mình dõm đương cầm viết chép ra để gương giáp ích, có sao lại sợ mà nặc danh? Há chưa phải là khắp nhược chăng?

Vì cái tật khắp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gởi đến, tên ký không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ăn hành. Lại còn những bài ăn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo để trọn về phần người ký tên gánh chịu lấy những điều cang hệ gì xảy đen; Bổn-báo không cang-dự.

L. T. T. V

THI-ÔNG! VĂN-SĨ ?

Ôi! Văn-sĩ, văn-sĩ, thi-ông, thi-ông!... Cái tiếng văn-sĩ, thi-ông nghe khoái quá, ai mà chẳng ưa. Trong từ-dân, chữ sĩ đứng đầu, có học điều gì chẳng thông (!) chuyện gì là chẳng biết!... Lại còn dùng ngọn bút, vận văn mà miêu-tả cẩm tình... cái thú-vị văn chương là thâm trầm, là cao-thượng vậy.

Ử, được tiếng văn-sĩ là sang, thi-ông là quí nên, kìa, ai ai cũng rủ nhau chạy đua vào, nhảy a đến văn-chương. Than ôi! biết chăng vì chuyện văn-chương mà có những tuồng lựa hồ như « đèn vói bướm(1) »

Ở miệc vườn, ai biết chữ thì ăn trên ngồi trước. Còn nói gì, ai mà đặt được cái vè, hay là bài thơ, hoặc câu hát gì, chấm-chích bác Xoài, chê-bai chàng Ổi, thậm chí cho đến những bài tục-tiểu... ai cũng hoan-nghênh, — nói đó là quả, xin nói phần nhiều — hô hào là văn chương lội lạc, là chủ nghĩa tinh-vi.

Bỗi cớ, mới có thứ người..., thứ người mượn tiếng văn-chương mà làm tôi-hại văn-chương. Đi đến đâu, khoe mình là chữ dầy hông, thông dầy óc, ai-mê họ, nuôi họ, họ ở họ ăn (mà có lẽ họ dòm hành nhà mình nữa chớ). Ai khôn thì thấy rõ ràng họ là kẻ xảo trá đánh lừa dân đen mà lần hồi đồng bạc trắng.

Cũng như cách mấy năm nay, có ông thầy Huế đến dạy câu T...

Thầy sướng lắm mà! Thôi thì hễ thơ qua kiểu, hết kiểu sang phú. nghe rất khoái tai.

Mà ngộ thật, con người ta khi nào có tánh tự-đắt thì hay ăn nói càn; Thầy lại sang qua chuyện hoán cầu nói, chuyện giặc Pháp-Đức. Thầy nói câu nầy tôi nhớ hoài: « A-lơ-măn là con ông Trời, trong lúc bị binh Nhà-nước Langsa vậy, thì họ hết lương phạn. Trời thấy vậy cho mọc những củ Sâm, từa-tựa như củ khoai lủng, hễ ăn vào thì no cho tới mười ngày..!» Thầy lại còn bàn về sự tương lai của Pháp với Đức...

Ô hô! Tội nghiệp cho thầy thi thổi đa! Nhè thằng Ngô-văn-Uyện nầy mà thầy nói dóc, dóc thôi là dóc! Chẳng dè coi hộ thằng lù-đù khờ-khạo, mà lắm-rắm nó khó chịu không hay! Nở chận đầu nầy, nó vì dầu kia, thầy tăng thế phải ngồi trên chữ Lão! Vì vậy nên thầy tức mình, tối không thèm tử giã ai, cuốn gói mà lên đường lên bước. Tội nghiệp, vì cái lão mà bỏ bụi xuống pha đi dầu mất biệt!..

Tôi còn nhớ lại năm, bữa nọ đi hớt tóc, chú thợ cứ nói câu chuyện nầy: « Tôi không ham đờn, không phải là tôi không có tánh đó mà ghét hay là tôi chê ai biết nghề đó. Tôi nghĩ rằng: đờn là để cho bực phong-lưu vô sự.., chớ tôi bây giờ học đờn, bắt quá là phí mất ngày giờ qui báu của tôi, mà tôi lại phải bận một đứa lỗ nữa... »

Lời nói làm thường mà nghe dường như có ý răng dởi, hỡi ai nên xét.

Lắm người làm thợ toàn là lời nói tục-tiểu, khả ố, không biết đến đàn là cũng, vậy mà họ khoe cho người nầy coi, kẻ nọ biết đặng được cái tiếng khen là: *Thi-ông hí..* Nghĩ có buồn chăng ru?

Đã vậy, họ thấy mình biết làm thơ chát đính, lại gởi cho mình, biểu mình phải họa lại, chẳng thèm xét chi câu: *Gà, phụng lẫn nhau*, nghĩ cái công-phu nào ngồi viết những lời thô-bỉ... ngồi đối diện với tờ giấy trắng hả không hổ thẹn sao?

Còn cái nầy nữa mới ngộ chớ. Họ bình phẩm được cuốn sách nầy, tờ nhựt-báo nào, họ lật, lật kiếm chữ **Thi-tập**, hay là **Văn-đàn** họ coi. Ai đến hỏi: thế nào? Họ nói như vầy: *Cũng khá-khá*, hoặc cũng *tầm-thường!* Một trăm bài, bài nào cũng khá-khá, không thôi tầm-thường. Ôi! lẫn lộn: chè-xôi, cơm-nếp, bánh-tráng, bánh-phồng *tầm-thường, khá-khá!* Châu ôi! lặng dưới sông mà hoán việc trên bờ, nằm hóc tối mà luận bàn biển giả; hại thay!

Lại sánh mình cùng ông Thánh-hiền thuở trước, hiu-hiu tự-đắc, coi mình như thánh như thần, còn bao nhiêu thấy phàm phu tục-tử!

Ôi ngán thay!

Ngô-văn Uyện.

(1) Bướm thấy đèn, a vào mà phải bỏ mạng vì đèn.

Sông lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

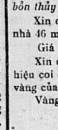

Hiện hãy giờ bên nước Hoa-kỳ có một vị chẩn-chỉ đã người tỉ tuổi mà hãy còn cần-mẫn lắm, mạnh mẽ như người 40 tuổi, đi đứng chắc lắm, mắt mũi sáng, ai ngờ ông ngoài trăm người đồng coi tốc độ làm công chuyên.

Ngày ra có một người đi thăm ông, hỏi thử cho biết tại đâu ông mạnh dường ấy, ông bèn đáp tại ông hay uống thứ rượu Quinine Constantine hiệu Bisquit là một thứ rượu trường sanh bổ lắm.

Người khách nghe nói rồi về hàng mua một vài thứ rượu ông nói trên nầy, lần lần uống thì thấy mình mạnh mẽ, ăn ngon, ngủ kỹ, thì ra rượu Quinine Constantine nầy thiệt là hay.

Có bán trong các tiệm hàng xén (épiceries).

Hàng nam nữ giàu có nên ghé mắt.

Các nhà chế đồ đeo đồ giả lại càng nên lưu-ý lắm.

SĂM-QUẢNG-HƯNG THỈ TỔ CHẾ TẠO VÀNG NÉN

舖金馨廣岑岸堤

Đời nay chỉ chi cũng chẳng qua đặng sự thiệt mực chắc chắn là hơn. Bởi vậy cho nên tiệm **SĂM-QUẢNG-HƯNG** đây nghành tiệm cái Hongkong, Quảng-Đông. Nam-kỳ đặng nhờ qui-khách tỉnh trọng. Hễ ai có mua của bổn hiệu những vàng 14, vàng thề, đồng vàng và bạc nén thì đều biết danh là đồ tốt lại giá rẻ.

Vì muốn phương tiện, cho qui khách, nên bổn hiệu có chế ra một thứ vàng thoi đủ lượng sắc màu tươi tốt, *mua để đành thì cũng tốt hay là làm đồ trang điểm*, nếu ra như vàng là vậy *thiệt như xứ Annam đây có một mình tiệm* **SĂM-QUẢNG-HƯNG** *chế ra mà thôi; không ai bì kịp và không ai có* nếu có thì cũng là bắt chước của bổn hiệu. Lời tục ngữ có nói rằng: *Một bồn thủy nguyên nhơn sanh hồ tỉ.*

Xin qui-vị đời gót đến tiệm SĂM-QUẢNG-HƯNG ở đường Canton số nhà 46 mà mua rồi sẽ biết rằng lời nói chẳng sai.

Giá vàng thoi của bổn hiệu ngày hôm qua mỗi lượng là **46 $ 60.**

Xin qui-vị xem giá vậy rồi hỏi thử mấy người hay mua quen của bổn hiệu coi có phải giá đó chăng và như qui vị có mua rồi xin lấy ra mà so với vàng của các tiệm khác coi có phải là màu và giá rẻ hơn chăng.

Vàng của bổn hiệu dám xưng rằng: **vàng thiệt không sợ lửa.**

Cholon, **SĂM-QUẢNG-HƯNG** Cẩn cáo.

SĂM-QUẢNG-HƯNG TIỆM BÁN VÀNG

CÓ BÁN VÀNG LÁ, VÀNG THOI, BẠC NÉN, VÀNG ĐỒNG NHỎ, LỚN ĐỦ THỨ

西興廣東 DƯƠNG-ĐIỆN

MARCHAND DE MEUBLES

109-111 Rue Catinat

SAIGON

LỜI CÁO PHÓ-ÔNG CHỦ-Ý !

Làm người ở đời lấy chi làm sự nghiệp? Như muốn có sự nghiệp, trước hết phải sắm đồ-đạt thập-vật trong nhà. Bởi vậy, sẵn cửa hàng của chúng tôi có đủ cho chư qui-vị mua dùng, trước xem chơi cho toàn chỉ, sau để đành làm đồ kỷ-niệm cho cháu con những là.

Giường lây bằng sắt, bằng thao và đóng đủ, ghế ngồi mặt mây hiệu « *Thonet* » thiệt, đủ thứ kiểu. Nệm, mùng, gối, lá-phủ sẵn sàn, kiểu xoi (*placet*) là đứng bàn, mặt cây và mặt đá cẩm-thạch, lớn nhỏ; còn những bàn ghế theo kiểu kiểu thời (salon) toàn là cây danh mốc cả.

Tiệm tôi bán giá rẻ hơn các nơi, vì tôi có người thay mặt lựa hàng bên các xứ (Thái-tây) chở lại.

Xin qui-ông, qui-bà thừa dịp rảnh đến tiệm xem-qua thì ắt vui khoái! Tiệm tôi lập ra ở Nam-kỳ có hơn mấy chục năm rồi, ai ai cũng đều tin cậy.

Còn qui-ông, qui-bà muốn đặt đồ-đạt theo ý mình thì chúng tôi xin sẽ làm y theo kiểu, vì bổn-hiệu có xưởng trại lớn.

Xin chư qui-vị ghi lòng, tới xem qua một phen đủ rõ.

DƯƠNG-ĐIỆN.

BÁN RUỘNG MÚI

153 h 53 a 70 c nơi rạch ông Bồn, gần chợ Bacliêu. Ai muốn mua thì đến tại *Saigon số 138 đường Lagrandière* mà định giá.

Mỗi năm mùi bán được chừng 8000 đồng cho tới 10.000 đồng tùy theo mùa.

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE

KHANH-KÝ & Cie

Phòng chụp hình mỹ-nghệ

Saigon, tại đường Bonnard, môn bài, 54 gần nhà hát bóng Casino.

Kính cáo cùng Lý-qui đẳng rõ: chúng tôi mới mở một tiệm chụp hình mỹ nghệ tại đường Bonnard môn-bài 54 nhà sơn xanh (kế nhà Hát-bóng Casino).

Chủ nhiệm công-ti chúng tôi là **M KHANH-KÝ** đã qua học chuyên-môn nghề chụp-hình bên Qui-quốc và sau khi học đắc nghệ, đã đặng cử về làm đốc-công trong hãng Gerschel là một hãng chụp-hình lớn nhứt tại thành Paris. Như vậy, người đóng đốc xuất công nghệ của tiệm chúng tôi thiệt đã học đắc thuật. đã hành-sự thành tài có thể hiến Liệt-vị Qui-khách những tấm hình rất tinh xảo,thật cách như những hình mỹ-nghệ các nhà lớn bên Thái-tây.

Mới đây, chủ-nhiệm công-ti chúng tôi, M. Khanh-Ký, đã đặng ơn Nhà-nước cử theo hộ-giá từ Tourane tới Saigon, đặng chụp-hình kỷ-niệm cuộc Hoàng-thượng ngự-du Qui-quốc, thì đã đặng *ơn Vạn-tuế ban khen* và đặng quan Tổng-thống và quan Thống-đốc công nhận là *thợ chụp hình chuyên môn đắc biệt.*

Như vậy, tưởng không có tang chứng nào làm cho lời bá cáo của chúng tôi thêm giá-trị nữa.

Tiệm chúng tôi chụp hình ba giá và đủ các kiểu hình đã có các thứ mẫu tuyệt xảo để hiến Qui khách lựa đặng như ý.

Mong ơn chiếu cố, **KHANH-KÝ & Cie.**

ÉPICERIE MÉTROPOLITAINE

TRẦN - DANG

Số nhà 148 đường d'Espagne

(en face des Halles Centrales.—SAIGON)

Tại nhà buôn TRANDANG đường d'Espagne số nhà 148, có bán đủ đồ vật thực và các thứ rượu Langsa đều là đồ bên đại Pháp đem qua, giá rẻ hại tinh hảo.

Xin chư qui sĩ trong Nam-kỳ có cần dùng vật chi xin đến tiệm tôi, thì rõ, tôi cẩn ông tiếp rước từ tế.

Nay kính

TRẦN-DANG

HÃNG

SOCIÉTÉ INDOCHINOISE DE TRANSPORTS

Garage S.I.T.

Làm Đại-lý cho cả Đông-Pháp những:

Xe-hơi hiệu DEDHAYE

Xe-hơi hiệu FORD

Xe-hơi hiệu ESSEX

Tàu-hơi hiệu NIEUPORT

Đồ dùng về điện-khí hiệu BALLOT

Có trử đồ hiệu MICHELIN

Nhà để xe tay nhỏ nhưng để xe tinh cả người danh giá

Vì bởi giá rẻ mà chỗ làm lại cao thương

MỘT NGƯỜI THỢ CHUYÊN MÔN ĐIỆN KHÍ ở bên Pháp-quốc, phụ sự tại nhà để xe, đặng lo trong việc máy-móc chạy bằng điện-khí và thử cho xe chạy.

CÓ ĐẶT CÁC THỨ MÁY CHẠY BẰNG ĐIỆN

CÓ BÁN ĐỦ MÓN ĐỒ ĐIỆN - KHÍ

Rượu mạnh hiệu **DEJEAN** đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đến thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng **Denis frères** *có trử mà thôi*

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bao-chế sư kỳ nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không.

CÓ TRỮ BÁN TẠI KHO HOÀN-CẦU

«MAGASIN UNIVERSEL»

187, Rue Catinat. — SAIGON

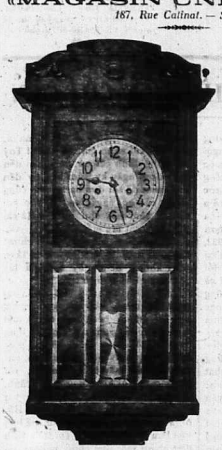

ĐỒNG HỒ

Số 1045. — Bằng cây hạch-đào sơn vẹt-nì, chạy 15 bữa, có chuông đánh giờ và nửa giờ trên cái chiếc *g Bourdon*, cái mặt bằng bạc, kiểu kim thời, 3 mặt kiến bề cao 0m70.

Giá là **35 $ 00**

Số 1016. — Bằng cây hạch-đào sơn vẹt-nì, chạy 15 bữa, có chuông đánh giờ và nửa giờ trên cái chiếng *Bourdon* cái mặt bằng bạc, kiểu kim thời, 3 mặt kiến, bề cao 0m77

Giá là **40 $ 00**

Trả tiền trước khỏi đóng tiền gởi,

ĐỒNG HỒ TRÁI-QUÍT. — « La reine des Montres » bằng vàng Huê kỳ kiểu để bỏ túi, thứ thiệt tốt, có bảo lãnh 10 năm ốc không hư hư

Kiểu lớn **7 $ 00**, có dây chuyền Simmon **10 $ 50**.

Kiểu nhỏ **8 đồng**, có dây chuyền Simmon **11 $ 50**.

HÃNG DỆT MÁY

P. LÊ-PHÁT-VINH

Quai de Belgique. — Cankho-Saigon.

Lãnh dệt tại hãng ông Lê-Phát-Vinh là một thế lãnh tốt hơn lãnh tàu và lãnh bắc, chắc hơn, dày hơn, mước hơn; nên nghĩ lại thì là rẻ hơn lãnh tàu và lãnh bắc nhiều lắm.

Hãng đương dệt một thứ lãnh thiệt tốt, mước hơn nhưng, trắng hơn bạc, chắc hơn đồng. Xin quí ông quí bà đến tại hãng coi dệt máy theo kiểu bên tây, như không mua hãng cũng không hề chi. Madame Nguyễn-khac-Truong tiếp rước một cách trong thể, vui vẻ, vì Mme Truong cũng biết tiếng annam đã nhiều.

Hãng cũng có lập một cái lò nhuộm đúng nhuộm theo màu tây. Xuyến tàu, cẩm-nhung, cẩm-châu mà nhuộm theo màu tây thì là tươi tốt lắm.

Xin quí ông quí bà giúp người annam, đến hãng P. Lê-Phát-Vinh làm quen một lần cho biết.

桟客利名

Danh-Lợi Khách-sạng

Chư-tôn, nhà khách-sạng « **DANH-LỢI** » nay sửa-sang lại tinh-khiết sạch sẽ, có thông ngọn gió thanh-quang, có đặc đèn điện tỏ rạng, rất-hợp với phép vệ-sanh; nhứt thiết phòng-giường nệm gối đều là đồ tinh-hảo. Và lại có đặc chuông để kêu Bồi, có phòng kín để tắm rửa, trà nước tiếp khách đều dùng đồ thượng phẩm cả. Thật là một nơi khách-sạng thú-vị vô song đó.

Cải xin chư-tôn huệ cố, bổn-sạng thật tình hoan-nghinh một cách vui vẻ.

桟客順名

DANH-LỢI KHÁCH-SẠNG

Đường Jaccaréo, số 37-39-41. Cholon.

Cần bạch.

CHỦ ĐIỀN ! NÔNG GIA ! CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các món gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nó, g-nghiệp;

Làm các món nhỏ rời của mô-tơ bằng thép, gan, đồng, đồng-bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở cả: xương kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiem diem công việc làm.

Việc dị-đoan xin chừa

Hiện bây giờ tại Cái-tàu-hạ nơi làng Phú-hựu, rạch Xẻo-lò, có một tên Phan-văn-Chín, xưng rằng thầy tu tiên tại núi Châu-đốc (giáng trần) đến lập một cái am, có tượng kính, pha việc pháp, nói để cứu chữa kẻ bịnh hoạn, ấy cũng gọi được phước đa, nên nhiều người phía ấy, mấy tháng nay đều theo bén gót anh ta, mà cầu cứu bịnh hoạn, coi quẻ, coi đó, coi việc làm ăn tấn phát. Anh ta khoái chí giữ đạo, làm càng ngày càng lộng, hễ chờ bịnh đến khiến đông, thì ông chỉ, bà chỉ, mà chết đới sẵn không biết, hễ ý ngập nhập cho đồng lên, thì cứ heo mà đòi ăn, thì cho bịnh mạnh. Mà cũng ngộ, cũng có nhiều bịnh mạnh, nên mua heo đến tại am anh ta mà cúng; bởi hồm rày bịnh chở heo tới cúng có trên vài chục con.

Sao bước qua tháng 7 đến nay, cũng có ba người bịnh tiềm đến anh ta, cũng chịu cúng heo vậy, mà sao không mạnh, lại chết tại am của anh ta; hay là nhằm tháng xuôi của anh ta chăng ???

Xin chư quí vị luận xét, coi phải là người đau mà mạnh rồi đem heo đến cúng đó là nhằm, cơn hết đau, thì phải mạnh, và đau chút ít, còn người cũng đến đó mà đau nặng, chịu cúng heo như vậy, có giao kiết với thời dao, sao ông bà chi đó, không độ mạnh mà ăn thịt heo, lại đi vật chết. Có phải là dị-đoan chăng ? Hễ bịnh tới am coi quẻ ra thì người bịnh mắc nào bà Hỏa, Thủy, Cố, Hồng, Quí, Ma, v. v..., đều đủ, nên buộc phải giao kết với thời dao mà cúng heo, thì mạnh.

Xét cho kỹ, nếu người bịnh mà bị nhiều kẻ quỉ trách bắt buộc như vậy thì chết, chớ ly nào hiệp nhau độ cho mạnh rồi chia thịt heo sao ? Tỷ như một người mạnh giỏi đây, mà bị năm ba người đánh đập, có thể nào khỏi chết, huống gì là 5-7 người khuất mặt đi bắt 1 người thì ắt chết, sao lại mạnh dặng cũng là giỏi đa...

Thương hại cho kẻ ngu-muội, thấy thiệt trước hụt sau mà tin dị-đoan, rủi đau chở vào am anh ta, thì tốn ít nữa là trên thập ngươn bạc và đòi tiền cộng đức, dù lộng v.. v..., là phần riêng của anh ta đa. Bởi có việc nên cầu anh ta, thì phải cầm vật bàn áo, mua heo rượu cúng kiến đó, và đến ơn anh ta đó, như mạnh cũng cho là đáng, ngặt một hai người cũng lo vậy rồi chết, lấy làm thiệt hại không tiền đâu mà mua hòm gói lắm, tội nghiệp quá, lại khi tiền hết mà bịnh còn.

Mới đây có một người con gái là Thị-Hoài đau chở đến am anh ta, coi và đòi cúng heo, đòi lộng cúng cho trong am một cặp, người nghèo lo không nổi, anh ta liền đuổi ra khỏi am. Theo trí ngu tôi, nghĩ, sự đau nầy là lại nơi tâm-cang tỷ-phế-thận, suy kém, phải sanh ra bịnh hoạn, hoặc khi yếu, mà bị mưa gió, hoặc khi trời nóng nực mà phải bị bịnh. Chớ có ông bà chi mà đi hất người đau mà ăn thịt đâu. lời tục ngữ có nói rằng : « Đói ăn rau, đau uống thuốc », phải quá, sao quí vị trong làng nầy, không xét lấy mà tránh cho khỏi lầm tay gian trá mà hại người.

Ước đặng sao cho thầy Chánh và Hương-quản làng Phú-hựu dòm ngó coi am ấy có xin phép quan lập ra hay không, đem heo đến yết miễu thường-thường, không kể đến luật nước mà nghiêm cấm trừ hồi sự dị-đoan, cho chúng dân trong làng được nhờ, khỏi mối hại to.

Nay kính.

NG.-THÓI-ĐANG (Phú hựu).

ĐÈN LÒA *đốt có mền sông* hiệu **BEST WIZARD**

Ít tốn dầu.
không hang hao.
Sáng trắng ngọn.
Không hay nghẹt.
Đã đốt

RẺ

Nội Nam kỳ có một mình tiệm

TRAN - QUANG NGHIEM

84 đường Espagne Saigon

Có trữ hai hiệu đèn mà thôi

Quán rượu thâm giọng

NƠI SỞ-THÚ

SAIGON

Kính cùng quí ông quí bà thông lãm : Tôi mới mở một quán nhỏ tại nhà kiểu siêm mến gần chỗ chuồng Voi, có sắm chiếu thứ rượu ngon để thấm giọng, cho những người đạo chơi lúc nhàn du nơi ấy. Xin quí khách thừa dịp ghé vào trước nghỉ chơn, sau dùng rượu, sữa, nước chanh café cho đỡ khát. Và có bán đồ ăn lót lòng pain sandwich charcuterie bánh vấn vấn.

Chủ quán :

HONG-THE.

Trăm năm không phai

TIỆM-HỌA-CHƠN-DUNG

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

58 73, Boulevard de la Somme Saigon.

(ngang gare xe lửa giữa chợ-cả)

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 2 cái bằng cấp đấu xảo Hànội. Kinh vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho mặt tờ cáo-bạch coi mẫu rồ lượng thì gia cả và cắt nghĩa phân minh

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. CAFFORT*

HIỆU « ALCYON »

ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu **ALCYON** ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trương thì *M. Trần-văn-THINH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu **ALCYON**

L. CAFFORT.

N° 22, 24, 26, Rue Catinat. — SAIGON

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cốt lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, cơi trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết hạch, có chứng, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lẫy liệt, da thịt đỏ nần, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi vo là bo đặng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở *đường Marti số 190, Cholon.*

Dépôt **PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins**

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

MAISON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARẠP

Chuyện Một ngàn lẻ một ngày

(Tiếp theo)

Thôi, thiếp không có dấu ngài nữa cho đặng, tuy là khó nói, mà thiếp cũng phải nói ra, Ngài ôi, thiếp gạt ngài đó. Thiếp vốn là con nhà danh giá, mà ông thân của thiếp sanh lòng tham quyền, biết rằng ngài có một cái kho sắn giấu kín, nên ông thân thiếp dùng thiếp làm mỹ-nhơn kế đặng tìm cho ra chỗ kho sắn của ngài. Ông thân thiếp khiến thiếp đến nhà ngài, rồi với ngài thì thiếp không có qui tiếc đều chi hết, miễn là đặng làm cho ngài chỉ chỗ kho sắn của ngài cho thiếp thấy. Thiếp không chịu làm đều nhơ nhớp đó, mà ông thân thiếp hâm thiếp rằng nếu thiếp không vâng lời thì giết thiếp. Cha chả ! Khổ não cho thiếp biết chừng nào ! Là thiếp dã hứa hôn với một vị hoàng-tử rồi, là người vừa lòng thiếp lắm và là người thiếp quyết trọn đời chung việc tóc tơ, nay cha thiếp khiến cho thiếp tới đây là làm cho thiếp, tốt tươi như vầy, phải trở thành ra một vật rất nên nhờm gớm. Ngài ôi, nay mà thiếp đến đây rồi, thiếp cũng thú thiệt với ngài là việc nhơ nhuốc cho thiếp lắm, duy bởi sợ chết nên thiếp phải dẫn cái nhơ nhuốc xuống mà chịu cách rất đau đớn như vầy.

XII

Nàng Băng-kỳ nói dứt lời, chàng A-bun Ca-xem đáp rằng : qui nương ôi, may mắn cho tôi biết bao nhiêu mà được nghe lời thành thật của qui nương mới nói đó. Lời thành thật của qui nương tỏ ra với tôi, qui nương không ăn năn đâu, là qui nương sẽ thấy đặng kho sắn của tôi, và qui nương lại đặng tôn kính như ý qui nương muốn. Vẫn biết rằng qui nương có cái sắc khuynh thành, nó đã lay đặng cái ái-tình của tôi rồi, mà xin qui nương chớ ngại, vì qui nương ở đây, cũng như ở trong phòng kín một mình qui nương đã khóa chặc cánh cửa rồi. Tôi thề rằng tôi sẽ dẫn với cái lòng quấy của tôi, vì tôi đã biết rằng lòng ấy duy làm cho qui nương thêm não nề đó thôi, và ngày sau qui nương bắt tay giao mặt với người mà qui nương đã trọn lòng xu hướng, thì qui nương không chỉ hổ ban hết, mà cái vui mừng lại càng nhiều hơn nữa, là qui nương đã rủi sa vào biển ái mà ngộn sóng tình không hề đổi dập tới qui nương. Qui nương ôi, lời nầy là lời thành thật, qui nương hãy tin mà dứt sự rầu buồn và dứt ngàn giọt lụy đi.

Nàng Băng-kỳ nghe những lời quân-tử của chàng A-bun Ca-xem nói đó thì dạ rằng : Thưa ngài, thiếp hạ đồn rằng ngài lòng rộng hơn biển cả, thật lời đồn ấy chẳng sai ngoa. Nay thiếp biết rằng ngài là người khoan hồng đại độ hơn hết cả thế gian. Thiếp rất kinh phục ngài, và nếu ngày sau không có dịp may mà đáp đền ơn trọng của ngài đặng thì chết xuống mồ, lòng thiếp cũng chẳng yên.

Dứt chuyện, chàng dắc nàng vào căng phòng lúc trước vua ngủ đó rồi chàng ở đó với nàng, cho tới chừng ngoài hết nghe tiếng xao động, là lúc trời đã khuyên lắm rồi, sắp nó- bộc đã nghỉ hết, chàng bèn lấy kính khẩn, mà có đều làm cho nàng chăm chỉ xem sửng là hai người chủ cho tôi, cực chẳng đã tôi mới làm thế nầy, vì thế nầy thì tôi chỉ kho sắn tôi cho qui nương coi mới đặng.

— Nàng nói : tự nơi ý ngài muốn làm sao thì làm, thiếp vẫn tin nơi lòng hào hiệp của ngài, và ngài dẫn thiếp đi đâu thiếp theo tới đó, thiếp không ngại ngùn chi hết, nếu có ngại thì ngại rằng thiếp không biết cho hết chỗ ơn dày bởi lòng quảng huợt của ngài đó thôi.

A-bun Ca-xem bèn nắm tay Băng-kỳ, đo thang kín mà xuống cái vườn, rồi dắc nàng tới chỗ kho sắn, chàng mới mở lựa bịch mất nàng ra.

Đã biết rằng lúc trước vua đòn phải lấy làm lạ mà thấy tại đó có rất nhiều đồng vàng và ngọc ngà châu báu, thì nay Băng-kỳ, thấy rồi, còn lấy làm lạ nhiều hơn nữa. Mỗi món nàng thấy đều làm cho nàng kinh khủn, mà có đều làm cho nàng chăm chỉ xem sửng là hai người chủ của cái kho ấy. Nàng cũng đọc suốt những lời đi ngôn chạm rỗ nơi chơn hình. Đọc rồi nàng ngó sực lên, thấy nơi cổ hoàng-hậu đeo một xâu ngọc lớn bằng trứng bồ câu, nàng vụt la lớn lên và trầm trồ lắm. Chàng A-bun Ca-xem bèn cười, rồi mở xâu ngọc đó mà đeo vào cổ nàng và nói rằng : lịnh tôn nghiêm thấy xâu ngọc nầy thì là bằng cớ hiển nhiên rằng qui nương đã thấy kho sắn của tôi, còn muốn tạ lòng qui nương cổ cập đến tôi mà tới chốn nầy, xin qui nương hãy dùng thêm một tí món nữa mà làm vật kỷ-niệm. Chàng nói rồi lấy nhiều hột ngọc và xoàn mà đeo vào cườm tay và ngón tay nàng. Chàng lựa một cây gươm báu mà đeo cho nàng rồi lại nói rằng : vật ấy vừa tay qui nương là bởi qui nương là chủ của nó nó, trước nó vẫn tạm ở chốn nầy mà chờ qui nương đó thôi,

(Sau sẽ tiếp theo)

L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

SAIGON IMP. — DE L'UNION 1IMAGE 3 500 EXEMPLAIRE

Enregistré : 3085 ⁄⁄⁄

Saigon le 27-9-1922